

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

29 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Plămădeală Ghenadie,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpat și de către avocatul acestuia, Melnic Oxana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Mînzat Ivan xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.10.2019 – 30.03.2021;

Instanța de apel: 26.04.2021 – 15.12.2021;

Instanța de recurs: 19.04.2022 – 29.11.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 30.03.2021, Mînzat Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.152 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare;
- art.287 alin.(3) Cod penal, la 3 ani închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit definitiv lui Mînzat Ivan pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

S-a dispus de a încasa de la Mînzat Ivan în contul statului, cheltuielile judiciare cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 1 088 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Mînzat Ivan, la 09.09.2018, în intervalul orelor 20:00-23:00, în timp ce se afla împreună cu mai multe persoane la masă în ograda gospodăriei lui Armaș Ghenadie, a.n.1969, din xxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind, în mod conștient, survenirea acestora, a inițiat conflicte cu mai multe persoane prezente, după care, încălcând grosolan ordinea publică, manifestând lipsă de respect față de societate, cu un cinism și o obrăznicie deosebită, fără motive întemeiate, cu scopul de a atrage atenția și reacția publică asupra comportamentului său, în mod demonstrativ, i-a numit pe cei prezenți cu cuvinte necenzurate. În continuare, prelungind acțiunile sale huliganice, s-a deplasat în gospodăria sa aflată în vecinătate, de unde a aruncat cu o bucată de teracotă în automobilului de model "Mercedes-Benz" al lui Burlac Ghenadie, ce era parcat în ograda gospodăriei lui Armaș Ghenadie, stricând geamul de la ușa din spate a automobilului.

Apoi, la fel din motive huliganice, urmărind scopul distrugerii bunurilor și cauzării leziunilor corporale mai multor persoane, de la nivelul gardului amplasat între gospodăria sa și cea a lui Armaș Ghenadie, a încercat să pornească motorul unei drujbe, însă a fost oprit de cet. Burlac Ghenadie, care aflându-se în apropiere, i-a luat drujba din mână. După aceea, având intenția cauzării leziunilor corporale, cu o bătă din lemn, le-a aplicat, peste gard, multiple lovituri peste diferite părți ale corpului cetățenilor Armaș Ghenadie, a.n.1969 și Grier Ion, a.n.1991, cauzându-le ambilor, potrivit rapoartelor de expertiză judiciară nr.201829D0254 din 17 decembrie 2018 și respectiv nr.201829D0255 din 17 decembrie 2018, leziuni corporale ce se califică ca vătămare medie.

Tot el, la 09.09.2018, în jurul orelor 22:30-23:00, aflându-se lângă gardul amplasat între gospodăria sa și cea a lui Armaș Ghenadie, a.n.1969, din xxx, fiind sub influența băuturilor alcoolice, având scopul cauzării leziunilor corporale la două persoane, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind, în mod conștient, survenirea acestor urmări, peste gard, cu o bătă din lemn le-a aplicat multiple lovituri peste diferite părți ale corpului cet. Armaș Ghenadie, a.n. 1969 și cet. Grier Ion, a.n.1991, cauzându-le ambilor leziuni corporale.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.201829D0254 din 17 decembrie 2018, în timpul examinării medico-legale a cet. Armaș Ghenadie, a.n.1969, s-a determinat fractura osului ulnar distal fără deplasare, plagă contuză a părții pielose a capului, excoriații în regiunea ombilicului centru, s-au produs în aceeași perioadă de timp, prin mecanism de lovire cu obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele descrise în ordonanță, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201829D0255 din 17 decembrie 2018, în timpul examinării medico-legale a cet. Grier Ion, a.n.1991, s-a determinat fractura oblică a olecranonului stâng cu deplasare, care s-a produs prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent, posibil în circumstanțele descrise în ordonanță, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

Prima instanță analizând și apreciind probele, a ajuns la concluzia că, prin acțiunile sale intenționate, Mînzat Ivan a săvârșit infracțiunile prevăzute de: art.152 alin.(2) lit. b) Cod penal – vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151 Cod penal, dar care a fost urmată fie de dereglarea îndelungată a sănătății, fie de o pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă, acțiune săvârșită asupra a două persoane; art.287 alin.(3) Cod penal – huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, acțiuni săvârșite cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

3. Avocatul Melnic Oxana în numele inculpatului a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Mînzat Ivan să fie achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.152 alin.(2) lit. b) și 287 alin.(3) Cod penal.

În motivarea apelului, apărarea a invocat netemeinicia și ilegalitatea sentinței primei instanțe în raport cu materialele administrate la cauza penală, inculpatului Mînzat Ivan fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil, menționând, că fiind reținută fapta în sarcina acestuia și inculpatul fiind audiat pe caz în calitate de bănuit la 15.12.2018

(f.d.105, Vol. I), nu a recunoscut vina în infracțiunile incriminate; fiind audiat în calitate de învinuit acesta la fel nu a recunoscut vina în cele incriminate, fapt confirmat prin procesul-verbal de audiere a învinuitului din 27.12.2018 (f.d.140 Vol. I); în ședința de judecată, fiind audiat în calitate de inculpat, clientul său Mînzat Ivan vina nu a recunoscut-o, întrucât nu a săvârșit faptele imputate, conform calificării aduse.

Pe caz, urmează a fi apreciate în mod critic și puse la îndoială declarațiile părților vătămate Grier Ion și Armaș Ghenadie prin prisma următoarelor aspecte: partea vătămată Grier Ion fiind audiat în cadrul dosarului penal a depus cerere de retragere a plângerii și încetare a procedurii (f.d.31, Vol. I); partea vătămată Armaș Ghenadie fiind audiat în cadrul dosarului penal a depus cerere de retragere a plângerii și încetare a procedurii (f.d.32 Vol. I); ulterior, ultimii fiind audiați la Procuratura Soroca, în calitate de părți vătămate (Vol. I f.d.57-58, Grier Ion și f.d.63 Vol. I, Armaș Ghenadie), au confirmat retragerea cererii în cadrul procesului penal.

La fel, urmau a fi puse la îndoială și declarațiile martorilor, or, la caz se atestă situația în care declarațiile respective nu au fost verificate dacă corespund adevărului precum și nu au fost chemate la audieri toate persoanele prezente în gospodăria lui Armaș Ghenadie, precum și în gospodăria clientului său, la data incidentului din speță. Chiar însăși declarațiile martorilor Tabaranu Valentina, Zgardan Victoria și Rîjac Galina, sunt lipsite de o careva relevanță semnificativă, întrucât au declarat că - au văzut o bătaie între careva persoane, dar nu pot indica asupra identității cuiva, deoarece era întuneric (prezintă interes faptul că martorii supra indicați nu au dat atenție bății, conflictul fiind unul ne semnificativ).

Sunt susceptibile criticii și afirmațiile părților vătămate și martorilor referitor la acostarea femeilor prezente la ceremonie. Persoanele despre care se vorbește că ar fi avut de suferit, nu au făcut careva declarații, mai mult, nici nu figurează în lista martorilor, supunând criticii și aruncarea de către inculpat cu pietre, teracotă în ograda lui Armaș Ghenadie și deteriorarea geamurilor automobilului, aflat în curte, de asemenea aruncarea unui fotoliu/spetează de la scaun, or, acestea nu se confirmă de careva probe materiale (lipsește cercetarea automobilului deteriorat, corpurile delictive etc).

Mai mult, la caz s-a demonstrat că, în urma incidentului produs, Mînzat Ivan a avut nemijlocit de suferit, ultimul depunând o plângere în acest sens organelor de poliție. În ședința de judecată acuzatorul de stat a prezentat ordonanța privind refuzul în pornirea urmăririi penale cu clasarea procesului penal, adoptată la 25.09.2020, prin care s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale, la plângerea lui Mînzat Ivan din 13.06.2019, privind maltratarea sa de către Armaș Ghenadie și alte persoane, în urma căruia i-au fost cauzate leziuni corporale medii, fapt confirmat prin raportul de expertiză regăsit la dosar. În partea descriptivă a raportului este indicat că - leziunile corporale lui Mînzat Ivan, i-au fost provocate anume de către Armaș Ghenadie. În cazul dat, urma ca doar instanța de judecată să stabilească lipsa elementelor infracțiunii în acțiunile lui Armaș Ghenadie.

Apărarea a remarcat că, se atestă o încălcare a drepturilor și intereselor lui Mînzat Ivan. Ordonanța procurorului din 25.09.2020, a fost prezentată în ședința instanței de judecată doar la data de 17.02.2021, tot atunci aflând și clientul său despre soluția pe plângerea sa, ceea ce a dus la omiterea termenului de depunere a unei contestări în temeiul art.299¹ Cod de procedură penală. Totuși, în baza admiterii demersului instanței de judecată, apărătorul precedent al lui Mînzat Ivan a depus plângere privind anularea ordonanței procurorului de refuz în pornirea urmăririi penale, la care, până în prezent nu este dată o soluție sau un răspuns.

Prin urmare, nu au fost stabilite și verificate toate circumstanțele cauzei, așa cum inculpatul Mînzat Ivan, precum și familia sa au fost cei care au avut de suferit în urma

incidentului produs în seara de 09 spre 10 septembrie 2019, circumstanțe ce au fost mușamalizate. De asemenea, prin sentința din 30.03.2021 privind condamnarea lui Mînzat Ivan, sunt prezentate declarații contradictorii ale martorilor oculari din seara incidentului, care nu au fost confruntate între ele, pentru a obține o concluzie clară și precisă. Mînzat Ivan este unicul inculpat în urma infracțiunii incriminate, ținând cont de faptul că în acest conflict a fost implicat un număr de 3 persoane, ceea ce duce la concluzia că în situația dată doar o singură persoană nicidecum nu ar putea fi vinovată, având în vedere modalitățile posibile de săvârșire a infracțiunilor incriminate.

Prima instanță a apreciat prioritar declarațiile părților vătămate, iar declarațiile inculpatului și a martorilor apărării au fost apreciate critic la general, fără a argumenta concluzia dată, celelalte probe, care au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată nefiind analizate, apreciate obiectiv și critic, de unde și concluzia că instanța de fond a avut o poziție preconcepută părtinitoare. Astfel, ajunge la ferma convingere că nu există careva suport de fapt și de drept, de a-l condamna pe Mînzat Ivan, or, probele cercetate și administrate în cadrul ședințelor de judecată urmează a fi apreciate critic, întrucât acestea nu demonstrează direct vinovăția acestuia, din care considerente sentința de condamnare pronunțată urmează să fie casată, ca fiind una ilegală, neîntemeiată și nemotivată.

Conflictul și aplicarea loviturilor a avut loc în gospodăria lui Armaș Ghenadie, pe o parte urmând a clarifica, dacă prin sine anumite acțiuni ale lui Mînzat Ivan, urmează de a fi calificate ca huliganism sub două aspecte: existența relațiilor ostile între Mînzat Ivan și părțile vătămate; care a fost marja de incriminare a acțiunilor lui Mînzat Ivan în componenta de infracțiune "Huliganism" prevăzut de art.287 alin.(3) Cod penal prin coraport la Huliganismul prevăzut de art.354 Cod contravențional.

La fel, la examinarea speței, prima instanță a constatat că fapta nu a avut loc în public, dar în gospodării private, pe când norma imperativă de Huliganism obligatoriu prevede că acțiunile presupus ilicite să fie săvârșite în public sau gospodăria privată a unei persoane nu poate fi considerată drept loc public. Faptul că acțiunile lui Mînzat Ivan, prin prisma celor constatate, nu au fost calificate corect probează și declarațiile părților vătămate, care comunică că între Mînzat Ivan și ultimii a avut loc un conflict, clarificarea relațiilor ostile, însuși persoana care a depus plângerea inițială la poliție martorul Armaș Gabriela a comunicat de conflict cu vecinii, or, bătaia avută loc între persoane pentru clarificarea relațiilor ostile anterioare urma a fi calificată ca acte de huliganism contravențional, în concurs cu art.152 Cod penal, ținând cont de leziunile corporale existente la părțile vătămate. În situația în care partea acuzării a calificat acte de huliganism în privința lui Mînzat Ivan urma să califice acte de huliganism și în privința numitelor părți vătămate pe dosar, care la fel au participat la bătaie, aplicând lovituri lui Mînzat Ivan, care conform raportului de constatare au fost calificate ca vătămări medii (în partea descriptivă a raportului fiind indicat provocarea acestor lovituri în seara de 09.09.2018-10.09.2018 de către Armaș Ghenadie), or pe faptele de huliganism nu este necesară plângerea părții vătămate, organul de urmărire penală fiind obligat să se autosesizeze din oficiu. Conform constatărilor primei instanțe martori la acțiunile incriminate nu au fost, situație ce decade existența componentei de infracțiune în acțiunile presupuse ale lui Mînzat Ivan.

Apărarea consideră inadmisibilă aplicarea răspunderii în baza art.art.152 alin.(2) și 287 alin.(3) Cod penal, or, principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte interzice tragerea de două ori la răspundere penală pentru aceeași faptă, în cazurile de acest gen, violența este cea, pe care o desemnăm prin sintagma "aceeași faptă", sau la caz nu s-a constatat un concurs real de infracțiuni.

Acțiunile lui Mînzat Ivan urmează a fi calificate în baza art.152 Cod penal și

art.354 Cod contravențional (Huliganismul nu prea grav).

3.1. Avocatul Ciuhrii Ludmila în numele inculpatului a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, re judecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Mînzat Ivan să fie achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.152 alin.(2) lit. b) și 287 alin.(3) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În motivarea apelului apărarea a invocat ilegalitatea sentinței și netemeinicia acesteia, menționând, că incidentul vizat în speță, care a avut loc în noaptea de 09 spre 10 septembrie 2019, conflictul dintre Armaș Ghenadie, familia acestuia, rudele lui și Mînzat Ivan a început în gospodăria lui Armaș Ghenadie, mai întâi verbal, apoi a trecut în bătaie, ulterior s-a strămutat în drum, lângă poarta lui Armaș Ghenadie, apoi în gospodăria lui Mînzat Mihail, unde locuiește și inculpatul. Aici, Armaș Ghenadie cu familia și rudele sale (în număr de 6-8 persoane), o parte dintre care sunt martori în procesul penal, i-au aplicat multiple lovituri lui Mînzat Ivan, cauzându-i vătămări corporale medii, de asemenea le-au aplicat lovituri părinților inculpatului: Mînzat Mihail și Mînzat Lidia, i-au numit cu cuvinte necenzurate, au deteriorat automobilul parcat în gospodăria lui Mînzat, au spart geamurile și au luat ferestrăul "Drujba" din garaj.

Însă, cercetarea incidentului a fost defectuoasă, deși grupa operativă a ieșit la fata locului de mai multe ori, cercetând atât gospodăria părților vătămate, cât și gospodăria inculpatului și părinților lui, nu se cunoaște din care motive, angajații poliției au trecut cu vederea deteriorările din gospodăria părinților inculpatului, au neglijat plângerile și explicațiile ultimilor pe marginea incidentului, și, în mod neobiectiv, au luat partea celor mai mulți, adică a familiei Armaș și rudelor acestora, au acumulat doar probe despre vinovăția lui Mînzat Ivan, nu și probe ce-l dezvinovătesc, încălcând prevederile art.100 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit cărui administrarea probelor constă în strângerea și verificarea probelor în favoarea și în defavoarea învinuitului, inculpatului de către organul de urmărire penală.

La fel, din motive neclare materialele referitoare la același incident au fost divizate în două dosare separate și soluționate ambele neobiectiv.

Organul de urmărire penală nu doar că n-a pus la îndoială declarația fiecărui martor și n-a verificat această declarație, dar nici nu a chemat la audieri toate persoanele prezente în gospodăria lui Armaș Ghenadie, la fel și în gospodăria lui Mînzat, la data incidentului din speță, iar instanța de judecată, în mod tacit a trecut cu vederea argumentele și probele apărării, notând că nu sunt dubii în probarea învinuirii, iar comportamentul și acțiunile ilegale ale părților vătămate și martorilor-rude ale părților vătămate nu doar că nu constituie infracțiune, dar nici circumstanță ce atenuază răspunderea penală a inculpatului nu sunt.

Apărarea a solicitat aprecierea obiectivă și punerea la baza hotărârii pe caz a declarațiilor inculpatului, care au fost consecvente pe parcursul întregului proces penal, se confirmă prin declarațiile făcute în ședința de judecată de către martorii Tabaranu Valentina, Rîjac Galina, Zgardan Victoria, care sunt persoane străine și nu au vreun interes în soluția pe caz. Acestea dezminț afirmările familiei Armaș și rudelor acestora (precum că nimeni dintre ei nu au fost în curtea casei lui Mînzat în acea noapte), de asemenea fac lumină asupra modalității apariției vătămarilor corporale la Mînzat Ivan.

Din totalitatea de probe prezentate de acuzare, nici una nu este obiectivă și credibilă, care să confirme în mod incontestabil faptele descrise în rechizitoriu și vinovăția inculpatului de cele incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2021, au respinse ca nefondate apelurile declarate de către avocații Melnic Oxana și Ciuhrii

Ludmila în numele inculpatului și apelul inculpatului Mînzat Ivan, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În argumentarea soluției, instanța de apel a menționat că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a notat că, nu pot fi reținute argumentele apelanților referitor la faptul că, prima instanță la emiterea sentinței eronat a apreciat probele prezentate de către acuzare, iar vinovăția lui Mînzat Ivan nu a fost demonstrată și constatată, or prin materialele cauzei a fost în întregime confirmat faptul existenței în acțiunile făptuitorului a elementelor constitutive a infracțiunilor prevăzute de art.art.152 alin.(2) lit. b) și 287 alin.(3) Cod penal, iar dezacordul cu soluția instanței de fond și nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea persoanei.

Cu referire la invocarea apelanților cu privire la faptul că în conflictul ce a avut loc la data de 09 spre 10 septembrie 2018 au avut de suferit atât inculpatul Mînzat Ivan cât și părinții acestuia Mînzat Mihail și Lidia, instanța de apel a reiterat, că deși la data de 13.06.2019 în adresa IP Soroca a parvenit plângere de la Mînzat Ivan care a reclamat faptul că la data de 09.09.2018 în timp ce se afla în gospodăria lui Armaș Ghenadie a fost agresat fizic de mai multe persoane fiindu-i cauzate leziuni corporale medii, potrivit ordonanței procurorului în Procuratura r-lui Soroca Iurcu Iurie din 25.09.2020, s-a refuzat în pornirea urmăririi penale, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii cu clasarea procesului penal, și chiar și în condițiile că după cum indică apelanții că au contestat ordonanța dată, la materialele cauzei nu sunt dovezi în acest sens.

Totodată, instanța de apel a menționat că, în cazul în care au și contestat ordonanțele procurorului, judecătorul de instrucție urmează să se expună pe marginea contestației într-o procedură separată, soluția acestuia, ne influențând la soluția instanței în cauza dată, or, vinovăția inculpatului a fost confirmată prin probele cauzei penale cercetate în prima instanță și suplimentar în cea de apel.

Nu poate fi apreciat ca întemeiat motivul, că la examinarea cauzei nu a fost stabilit adevărul, circumstanțele reale ale incidentului, instanței fiindu-i prezentate selectiv probele, or, fiind puse la dispoziția instanței probele și materialele existente, părțile în proces nu au fost private de dreptul de a solicita și prezenta probe în susținerea poziției sale, ceea ce potrivit proceselor-verbale ale ședințelor de judecată nu a fost făcut.

Este apreciat critic și motivul că, părțile pe dosar ar fi rude fiind figuranți pe alte cauze și litigii și că nici una din probele acuzării nu este veridică și obiectivă, or, persoanele audiate în calitate de martori au depus declarații sub jurământ fiind avertizați de răspundere penală ce survine pentru darea declarațiilor false, astfel declarațiile acestora fiind apreciate ca fiind veridice, la cauza penală nefiind informație cu privire la contestarea acestora, totodată, nu au fost stabilite careva erori la acumularea probelor.

Cu referire la motivul invocat că acțiunile inculpatului nu urmau a fi calificate în baza art.287 alin.(3) Cod penal ci în cele a art.354 Cod contravențional, instanța de apel a arătat că, nu poate fi admis, or, la comiterea infracțiunii de huliganism, inculpatul a recurs la aplicarea violenței, folosind obiecte pentru vătămarea integrității corporale a părții vătămate, astfel, fapta comisă depășind gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni, acțiunile acestuia încadrându-se în prevederile art.287 alin.(3) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului și martorului Mînzat Mircea, or, aceste declarații contravin bazei probante existente la caz fiind apreciate ca o poziție de apărare și o încercare din partea martorului și a inculpatului de a ușura situația persoanei vinovate, care însă nu pot constitui un temei pentru achitarea lui Mînzat Ivan de comiterea infracțiunilor incriminate.

4.2. Instanța de apel a reținut că, având în vedere gradul prejudiciabil al infracțiunilor, valoarea socială la care a atentat, prima instanță corect a ajuns la concluzia că întru executarea scopului pedepsei penale este oportună aplicarea pedepsei sub formă de închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În opinia instanței de apel, pedeapsa stabilită cu respectarea prevederilor legale, este echitabilă faptelor infracționale săvârșite, fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale, care va atinge scopul de corectare și reeducare a lui Mînzat Ivan, careva temeieri de modificare a sentinței în latura pedepsei nefiind stabilite.

5. Inculpatul contestă decizia cu recurs ordinar și solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În motivarea cerințelor, indică că ia fost încălcat dreptul la apărarea prin faptul că nu a fost informat asupra acuzației aduse acestuia. De asemenea, menționează că în instanța de judecată cererile privind audierea martorilor, precum și vizualizarea secvențelor video au fost respinse neîntemeiat.

Totodată, inculpatul reține faptul că nu a fost inclus în pedeapsa stabilită acestuia termenul de arest preventiv – 9 luni. Mai mult, termenul de 9 luni urmează a fi calculat o zi pentru două sau trei, având în vedere condițiile inumane și degradante din penitenciar, fiind încălcate prevederile legale privind spațiul pentru fiecare inculpat, precum și prezența insectelor în celulă.

5.1. Avocatul Melnic Oxana în numele inculpatului, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor ierarhic inferioare cu recurs ordinar și solicită casarea acestora, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a dispune achitarea inculpatului Mînzat Ivan, după caz, recalificarea acțiunilor acestuia din art.287 alin.(3) Cod penal în baza art.354 Cod Contravențional.

În motivarea cerințelor, apărarea invocă argumente similare celor din apel, suplimentar reține că învinuirea adusă lui Mînzat Ivan este neclară, fără delimitări concrete a acțiunilor de huliganism prin prisma art.287 Cod penal și vătămare intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății prin prisma art.152 Cod penal.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursurilor declarate, menționând că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate și lipsit de temeieri legale.

7. Judecând recursurile ordinare declarate în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

În conformitate art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra

căroră s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În corespundere cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Din sensul art.414 alin.(5) Cod de procedură penală, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Reieșind din conținutul recursurilor ordinare declarate, Colegiul penal lărgit constată că, recurenții invocă temeiurile pentru recurs prevăzute la pct.6), 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căroră hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recursuri și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul lărgit constată că criticele aduse de către titularii cererilor de recurs și-au găsit parțial confirmare în speța dedusă judecății, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desfășurată, la o nouă rundă a procedurilor de judecare a cauzei în ordine de apel din următoarele considerente.

Instanța de recurs evidențiază că, nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective. Din aceste considerente, Colegiul penal lărgit verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea recunoașterii ca fiind vinovat inculpatul Mînzat Ivan în baza art.art.152 alin.(2) lit. b), 287 alin.(3) Cod penal.

În conformitate cu prevederile art.113 alin.(1), (2) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Astfel, Colegiul penal lărgit explică că „este inadmisibil prin aplicarea loviturilor (aceleași lovituri comise de către inculpat asupra părților vătămate) comiterea simultană a infracțiunilor prevăzute de art.art.152 alin.(2) lit. b), 287 alin.(3) Cod penal, întrucât ambele infracțiuni presupun violență. Astfel, concluzia care se impune rezidă în faptul că, în cazul în care violența aplicată de către făptuitor în legătură cu încălcarea a ordinii publice se exprimă sub forma vătămării medii, calificarea se va face potrivit art.152 alin.(2) lit. b) Cod penal și art.354 Cod contravențional”.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs reiterează și modificările la hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4 din 19 iunie 2006 "Cu privire la practica

judiciară în cauzele penale despre huliganism" în care se indică următoarele: "4) Omorul intenționat sau vătămarea intenționată gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății poate să reprezinte violența, care este aplicată tocmai în legătură cu încălcarea ordinii publice, în acest caz, calificarea trebuie făcută, în temeiul art.art.145, 151 sau 152 Cod penal și art.354 „Huliganismul nu prea grav" din Codul contravențional. În cazuri de acest gen, nu este admisibilă aplicarea răspunderii, în baza art.art.145, 151 sau 152 și art. 287 Cod penal.

Respectiv, Colegiul penal lărgit apreciază drept neîntemeiată argumentarea instanței de apel precum că, inculpatul a recurs la aplicarea violenței, folosind obiecte pentru vătămarea integrității corporale a părții vătămate, astfel, fapta comisă depășind gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni, acțiunile acestuia încadrându-se în prevederile art.287 alin.(3) Cod penal.

Or, principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte interzice tragerea de două ori la răspundere penală pentru aceeași faptă, în cazurile de acest gen, violența este cea, pe care o desemnăm prin sintagma „aceeași faptă".

În plus, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele faptice, precum și nu a apreciat toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Or, conform prevederilor art.art.100 alin.(4), 101 alin.(1) - (4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor aceste activități având loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, concluziile instanței de apel formulate în decizie, poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, însă, așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

Pe de altă parte, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparentă a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o

hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

Din circumstanțele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel deficitar și-a motivat soluția, încălcând prevederile art.art.414, 417-418 Cod de procedură penală, prin ce s-au comis erorile de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct.7 al prezentei decizii.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către inculpat și de către avocatul acestuia, Melnic Oxana, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2021, în cauza penală în privința inculpatului *Mînzat Ivan xxx* și dispune rejudecarea cauzei, de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 01 februarie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie